

ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВА ШЛЯХОМ РОЗВИТКУ ЙОГО КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Іпполітова І. Я.

Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця, м. Харків

В роботі розглянуто питання взаємозв'язку процесу розвитку ключових компетентностей підприємства для формування його стійких конкурентних переваг. Звертаючи увагу на те, що умови функціонування вітчизняних підприємств є далекими від ідеалу, розвиток підприємства виступає необхідною умовою забезпечення їхньої життєздатності. В свою чергу, управління розвитком підприємства – це цілеспрямована діяльність усіх суб'єктів господарювання, що забезпечують становлення, стабілізацію, оптимальне функціонування і обов'язковий розвиток підприємства. Одним із завдань управління розвитком підприємства є утримання та зміцнення стійких та тривалих конкурентних переваг підприємства на ринку у довгостроковій перспективі, адже вони є найбільш ефективні у підтриманні конкурентних позицій. Розвиток цих переваг потребує в більшості випадків суттєвих інвестицій та достатніх часових ресурсів. Одним із засобів формування таких переваг є підвищення рівня компетентності підприємства, бо це найважливіший момент у досягненні підприємством сталої конкурентної позиції на ринку.

Стійкі компетентності, які забезпечують унікальність продукції та послуг та які важко відтворити створюють групу ключових компетентностей. Вони представляють собою ті особливості та характеристики, технології та навички, що створюють нові можливості розвитку у мінливих ситуаціях і дозволяють підприємству забезпечувати потенційний доступ до цільових ринків. Ключові компетенції являють собою сукупність навичок і технологій, які базуються на явних та прихованих знаннях, забезпечують формування цінностей у системі клієнта, є оригінальними стосовно конкурентів і відкривають доступ до нових ринків. Їх складно імітувати та передавати. Ресурси підприємства приймають форму ключових компетентностей, лише в тому випадку, коли відбір і комбінація ресурсів здійснюється краще, оригінальніше, швидше за конкурентів. Ключові компетентності мають стабільно забезпечувати конкурентні переваги та ресурсну асиметрію відносно ринкових суперників. Можливість відтворення конкурентами ключової компетентностей призведе до її знецінення. Оскільки, компетентність підприємства це особливий для окремого виду організації специфічний стратегічний актив, то визначення та розвиток ключових компетентностей завжди потребує постійних досліджень, особливо, щодо втілення їх у діяльність промислових підприємств.

Отже, розвиток ключових компетентностей дозволить підтримувати та створювати конкурентні переваги і для цього необхідно розуміти їх природу, тобто їх ієрархію на сучасних підприємствах. Тому оцінювання рівня компетентності підприємства є необхідною умовою визначення її складових, що розвинуті недостатньо, для їхнього розвитку у довгостроковій перспективі, це призведе до утримання підприємством конкурентної позиції навіть у нестійкому, мінливому середовищі на відміну від підприємств-конкурентів.